

Документ подписан простой электронной подписью
Информация о владельце:
ФИО: Байханов Исмаил Багдирович
Должность: Ректор
Дата подписания: 12.07.2023 18:28:12
Уникальный программный ключ:
442c337cd125e1d014f62698c9d813e502697764

АННОТАЦИЯ РАБОЧЕЙ ПРОГРАММЫ ДИСЦИПЛИНЫ (МОДУЛЯ):

ПРЕДМЕТНО-СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ МОДУЛЬ»

(Б1.О.08.)

1. Цель освоения дисциплины (модуля):

Основной целью освоения дисциплины является сформировать навыки рецепции и анализа литературно-критических статей; выработать самостоятельный характер оценки литературно-критических явлений; привить навыки филологического анализа литературного произведения, в том числе и с использованием компаративистского метода и привлечением междисциплинарных подходов.

2. Место дисциплины в структуре образовательной программы

Дисциплина «Чеченская детская литература» относится к базовой части блока 1 (Б1.В.10) учебного плана основной образовательной программы подготовки бакалавров направления 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки), профили «Дошкольное образования и яЧеченский язык» изучается в 5 семестре.

3. Требования к результатам освоения дисциплины(модуля):

- знакомство студентов с историей развития детской чеченской литературы с 20-х годов по сегодняшний день; характеристика основных жанров литературы данного периода; детальное знакомство с авторами и их произведениями.

4. Общая трудоемкость дисциплины (модуля) составляет (144 часа).

5. Основные разделы дисциплины (модуля):

Структура дисциплины для 5 семестр

№ п/п	Наименование раздела	Содержание разделов
1	2	3
1	Нохчийн берийн литература кхоллаялар а, кхиар а.	Нохчийн берийн литература кхоллаялар а, кхиар а. Муьлхачу а къоман литературин санна, нохчийн къоман литературин бух дӀаболало халкъан барта кхоллараллина тӀера. Вайн литературина а тӀеӀаткъам бина цо Ӏаламат дикачу агӀор, хӀунда аьлча, литература синхаамийн уггаре экамечу, хазачу, дикачу ойланийн кхайкхамхо ю. Нохчийн халкъан турпалаллин иллеша кхайӀо майраллин а, эхь-бехке, яхь-гӀиллакхе хиларан а агӀонаш, ткъа мехкарийн эшарша – оьзда безам.

2	Нохчийн берийн литература 50–80-чу шерашкахь кхиар	Шен чулацамца а, исбаьхьаллин гирсащца а сиха кхуьуш схьаеана къоман литература. Шо-шаре мел дели керла теманаш, васташ, жанраш юкъаялош, шайн произведенийн исбаьхьалла лакхайоккхуш хилла яздархой. Амма нохчийн литературина, дерриге къомана цеххьана инзаре бохам тебеана. 1944-чу шарахь нохчийн халкъ, шен махках а даьккхина, сибрех дахийтина. Сибрехахь даьккхинчу кхойтта шарахь сецна лаьттина къоман йоза, литература, искусство кхиар. Нохчийн маттахь хьобхуш школаш ца хилла, нохчийн яздархойн книгаш ара ца хецна, къоман театр ца хилла. Республика юха метта а хьоттийна, нохчийн къам цIа дирзинчул тIаьхьа, 50-чу шерийн шолгIачу эхехь дуйна дIадоладелла литература кхиар. ХIетахь литературехь кхиамца болх беш хилла нохчийн къоман баккхий яздархой
		Арсанов СаьИд-Бей, Мамакаев Мохьмад, Мамакаев Iаьрби, Исаева Марем, Гадаев Мохьмад, Музаев Нурдин, Саидов Билала, Сулаев Мохьмад, Эдилов Хасмохьмад, кхиберш а. Церан гIоьнца литературе баьккина къона яздархой а.
3	Хинцалера берийн литература	Нохчийн литературехь билгал йолу меттиг дIалоцуш ю Гайсултанов Iумаран кхолларалла. Коьрта долчу декьана берашна, кегийрхошна лерина яра цуьнан дуйхьарлера произведенеш. Нохчийн литературехь шен исбаьхьаллин произведенеш леррина берашна, кегийрхошна язъечу яздархойх хьалхарниг вара иза. XX бIешеран 50–80 шерашкахь нохчийн а, оьрсийн а меттанашкахь кест-кестта арайовлура яздархочун произведенеш.
4	Сулейманова Зайнап – берийн яздархо	Зайнап Сулейманова- нохчийн берийн яздархо ю. Зайнап Сулейманова йина семипалатинсан областерчу аксаковка цIе йочу юьртахь. Урус- Мартанехь чакхийоккху юьртара школа. Цул тIаьхьа чакхийоккху Нохч. ГIалгIайн хьехархойн институт. Зайнапа белхаш бо хьехархочун даржехь. Цул тIаьхьа 20 шарахь республикан книжни издательствехь. Кхузахь цо караерзайо масех корматалла корректорна тIера редакторна тIе кхаччалц. Дукхак йолу хан цо дIаелла берашна туйранаш яздарна. Зайнапан да нохчийн гIараваьлла яздархо Сулейманов А . ву. Зайнапан дай наний иза жима йолуш дIасхьакьаьстина хилла. Иза кхьабна шеен денана. Денанас хазачу аренга йуьгуш Iаламан хазаллин тидам бойтуш , цуьнан кьайленаш йовзуьйтуш хилла зайнапана. Уггар цIогI цунна лаьаш дерг ша жима йолуш кхечу кмакхашкахь хилар, яздар ду. Зайнапана чIогIа хазаеташ хилла нохчийн шира дийцарш, протчаш, кицанаш, туйранаш. Царана тIера дIаболабелла цуьнан яздархочун некъ.

5	Берашна леринчу произведенийн халкъан барта кхоллараллийца йолу зле	Вайнехан халкъан исбаьхьаллин культурин мехала дакъа ларало. Вайн халкъан ширачу заманахь хиллачу Iер-дахарах, цуьнан лехамех, психологех лаьцна йозанан а, кхин долу а тоьшаллаш къен хиларе хьаьжча, барта произведенешкахь хаалуш долу генна хьалха дIадаханчуьнан зов шена тIе тидам бохуйтуш ду. Цунна, Iилманан лехамашка диллича, ондда тIетовжа йиш яцахь а, амма бIешерашкахь халкъан синкхетам, гIиллакх-оьздангаллин институташ и. дI. кх. кхуьуш, заманан йохаллехь хийцалуш схьа муха сана боху маьIна дан таро ю. И мехала гIуллакх гуттар тидамехь латтадора оха хIара книга вовшахтухуш. Цундела хIокху сюжето ешархо цец воккхур ву аьлла, иза хьалха а ца йоккхуш, цуьнан лергана аьхна хир яц аьлла, тIаьхьа а ца тоттуш, цо тIекхуьучу тIаьхьенна хьалха дIадаханчун мелла а суртIоттор ду боху илии, шира дийцар, кица, хIетал-метал, халкъан тидам юкъа балийна оха.

6. Формы текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации:

Вид учебной работы	Очно-заочная
	5 семестр
Вид промежуточной аттестации	экзамен

Авторы: Гадаборшева З.И.

Программа одобрена на заседании кафедры педагогики и дошкольной психологии протокол № 9 от 27.04.2023.

Заведующий кафедрой., к.психол.н,доцент _____ Гадаборшева З.И.

(подпись)